

Töröksziget

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, II., Szent István-tér 18.
Telefon 60; este és ünnepnap: 409.

Felelős szerkesztő:
M I G E N D D E Z S Ó

Ara hétköznap 14, vasárnap 20 fillér.
Előfiz.: 1/4 évre 9.80, 1 hónapra 3.40 P.
Postatakarékpénzt. csekk szála: 34.141.

Amerika igazi arca

vigyorgott ránk azokkal a bombatámadásokkal, melyeket a magyar főváros és közvetlen környéke ellen intéztek. Az Óceánról túl jött repülőök szórták a magasból a robbanó- és gyújtóbombákkal a halált Budapest egyes részeinek lakónegyedekre. Munkásházak, békés polgári családok hajlékai, kórházi épületrészek dőltek romba a terrortámadás következtében. A halottak, a füst, a tűz, a romok, a pusztulás, a vandál rombolás fölött kirajzolódott, megvilágított az Északamerikai Egyesült Államok álarc nélküli ábrázata, a maga meztelen valóságában.

Amerika szerette elhíttetni a világgal, hogy a szabadság bajnoka, az emberi jogok hazája, ahol tiszteletben tartanak minden népet, elismerik minden nemzet életjogát. Washingtonban sokáig program volt a Monroe-elv hangoztatása, annak a ki-domborítása, hogy egyik népnek sincs joga beleszólni Amerika ügyeibe s Amerika sem törődik azzal, hogy másutt milyen rendszer van, hogy az Újvilágon kívül mi történik földünk más részein. Ezt az elvet már akkor felrugták Washingtonban, amikor az USA beavatkozott az európai háborúba. Washington és fogadott és fogadatlan prókatorai az USA háborúba történt belépése után is azt hangoztatták, hogy Amerika a népek szabadságáért, egyenjogúságáért, az emberi jogokért fogott fegyvert. Bizonyos körökben idehaza is divat volt az Amerikáért való rajongás. Hazai zsidaink szünet nélkül harsogták, hogy Amerika nem bántja az európai kis nemzeteket, nem kell tartanunk az amerikai repülőök légitámadásától — s ime: rombadőlt házak, halottak, felgyújtott kórházak világítják meg Amerika lelkét.

Milyen könnyű halált küldeni a messzi Washingtonból Európára, a magyar városokra! Micsoda »hősies-ség« van abban, hogy amerikai pilóták a polgári lakosságot támadják! Micsoda szellem az, mely a távolságban, a hozzáférhetetlenség biztonságában bizva, rommá bombáztatja Európát, azokat az országokat, melyek fiainak küzdelme nélkül soha nem születhetett volna

meg az Északamerikai Egyesült Államok. Magyarok is harcoltak és véreztek az amerikai szabadságért s Amerika most így, terrortámadásokkal hálálja meg a sok magyar véret és verítékét.

Mi azonban ezen nem lepődünk

meg. Nem is vártunk mást attól az Amerikától, mely a bolsevizmussal fogott kezét. Tudtuk, hogy eljön az idő, amikor az USA lerántja álarcaát s kiviláglik, hogy Newyork multimilliomos zsidai és Moszkva zsidó-népbiztosai találkoznak a terrorban, melynek egyetlen célja: az európai nemzetek elpusztítása, az európai

kontinens bolsevizálása. Erre akarják előkészíteni a talajt az amerikai repülőök. Ellenállásunkat, lelki erőnket akarják megtörni, de a mi válaszukunk változatlanul egy: harc a vég-sőkig, harc mindenki ellen, aki a magyar nemzet életére tör, harc a magyarság győzelméért, örökkévalóságáért.

Gyengült a bolsevista támadások ereje Magyar kötelékek merész ellen-támadásáról számol be a német jelentés

Berlin, április 5.

A keleti arcvonal déli részén a Fekete-tengertől Czernovitzig terjedő szakaszon lényegesen gyengült a bolsevista támadás. Ehhez hozzájárult

a jég, eső és hófúvás is, de orosz-lánrésze volt ebben a német csapatok elkeseredett ellenállásának. Az újonnan bevetett német és szövetséges tartalékok megállították a szov-

jet támadó ékeit.

Magyar kötelékeknek merész ellentámadással sikerült a bolsevistákat visszaverniök a Dnyeszter felső szakaszán túlra.

Moszkva titkos politikát folytat

Stockholm, április 5.

Ideérkezett jelentés szerint Kraszenko, a szovjet bevásárlási bizottság tagja, a szovjet kormány egyik washingtoni képviselője lemondott tisztségéről. Nyilatkozatot adott a

Newyork Timesnek s ebben kijelentette, hogy Sztalin politikája hamis politikai mesterkedés, mely az USA-val és Angliával való együttműködés ellen irányul. Kraszenko szerint Moszkva titkos politikát folytat.

után a hírek után, melyek szerint az Egyesült Államok megszüntették a Törökországba való kőolajszállítmányokat, kijelentették, hogy a két ország kapcsolatának alakulásáról nincsenek tájékozva. Az azonban nem kétséges, hogy a török nép, éppúgy, mint kormánya, nem változtatta meg eddigi álláspontját abban a tekintetben, hogy távolmarad a háborútól és megőrzi semlegességét. Hangsúlyozták azt a véleményüket, hogy Törökország ettől a politikájától nem engedi magát eltéríteni semmiféle nyomással, vagy fenyegetéssel. (MTI)

A finn kérdésben nincs változás

Berlin, április 5.

Illetékes német helyről közlik: A Wilhelmstrassen egy kérdésre válaszolva kijelentették, hogy ott semmiféle olyan tény nem ismeretes, melyből következtetni lehetne a finn-szovjet kérdés eddig ismert állapotában beállott változásra, vagy olyas-

valamire, ami a kérdés ismert eredményét más világításba helyezné. A Wilhelmstrasse egyáltalán nem tulajdonít jelentőséget az újabb tárgyalásokról szóló találgatásoknak, annál is inkább, mert az előtte ismeretes tények a helyzet más képét mutatják. (MTI)

Törökország ragaszkodik a semlegességhez

Berlin, április 5.

Illetékes német helyről közlik tájékoztatásul:

A Wilhelmstrassen arra a kérdésre, hogy miként áll Törökország és az Egyesült Államok viszonya azok

Lemondott a görög emigránskormány elnöke

Isztanbul, április 5. Mint az angol hírszolgálat Kairóból jelenti, Cude-roosz, a görög emigránskormány elnöke benyújtotta lemondását. A lemondott miniszterelnök arra kérte György görög királyt, hogy utódjává Szofoklesz Venizelosz eddigi haditengerészeti minisztert nevezze ki. (MTI)

A nagyheti és húsvéti istentiszteletek rendje a békéscsabai templomokban

A róm. kath. templomban:

Nagysütőtörökön délelőtt 9 órákor főpapi szentmise, közös szentáldozással. Oltárfosztás. Délután 5 órákor Jeremiás siralmi.

Nagypénteken délelőtt 9 órákor Passió. Kereszteleplezés. Csonkamise. Sirbatétel. Utána szentbeszédet mond dr Domanek Pál apátplébános. Délután 4 órákor a hősi halottakért és sebesültekért szent keresztút. Délután 5 órákor Jeremiás siralmi. 6 órákor szentségbetétel.

Nagyszombaton reggel 7 órákor szentségkitétel; fél 8 órákor tűzszentelés, a húsvéti gyertya megáldása, a keresztút megszentelése. Körülbelül 9 órákor ünnepélyes mise.

Nagyszombaton délután 5 órákor feltámadási körmenet. Minthogy a körmenet 5 órákor lesz, a rendezők fél 5 órára gyülekezzenek.

Húsvét vasárnapján reggel 7 órától húsvéti edelek megáldása; szentmisék a szokott sorrendben; délelőtt 10 órákor főpapi nagymise, pontifikálja és evangélium után szentbeszédet mond dr Domanek Pál apátplébános.

Húsvét hétfőjén 7 órától kezdve szentmisék a szokott sorrendben. Délelőtt 10 órákor tónyelvű szentbeszédet mond Várady István s. lelkes.

Az evangélikus templomban:

Nagysütőtörökön délelőtt 9 órákor a nagytemplomban tónyelvű konfirmáció; délután 6 órákor a kistemplomban magyarul istentisztelet.

Nagypénteken délelőtt 8 órákor tónyelvű úrvacsoraosztás; délelőtt 9 órákor tónyelvű istentisztelet passióolvasással; délelőtt 11 órákor magyarul istentisztelet, utána úrvacsora; délután fél 3 órákor tónyelvű veesernye.

Húsvétvasárnap délelőtt 9 órákor tónyelvű, 11 órákor magyar-, délután fél 3 órákor tónyelvű istentisztelet.

Húsvéthétfőn délelőtt 8 órákor tónyelvű úrvacsoraosztás, délelőtt 9 órákor tónyelvű istentisztelet; délelőtt fél 11 órákor magyarul nyelven istentisztelet, utána úrvacsoraosztás.

Erzsébethelyen:

Nagypénteken délelőtt 9 órákor tónyelvű istentisztelet, 11 órákor magyarul úrvacsoraosztás konfirmandusok és felnőttek részére.

Húsvétvasárnap délelőtt 9 órákor tónyelvű, 11 órákor magyarul, délután 2 órákor tónyelvű istentisztelet.

Húsvéthétfőn reggel 9 órákor tónyelvű istentisztelet, 11 órákor magyarul úrvacsora-istentisztelet.

A református templomban:

Csütörtökön, pénteken és szombaton este 6 órákor evangélikus istentisztelet.

Nagypénteken délelőtt 10 órákor lesz istentisztelet.

Húsvétvasárnap délelőtt 9 és 11 órákor tartanak istentiszteletet.

Mindkét istentiszteleten úrvacsoraosztás.

Húsvéthétfőn délelőtt 10 és délután 3 órákor lesz istentisztelet.

Kinevezték az új földművelésügyi és közellátásügyi államtitkárokat

Budapest, április 5.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó Ur Öfömlétsége Mocsary Dániel földbirtokos, felsőházi tagot földművelésügyi államtitkárrá nevezte ki.

Budapest, április 5.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó Ur Öfömlétsége dr balásfalvi Kiss Endre, Keeskmét törvényhatósági jogú város főispánját a m. kir. közellátásügyi miniszteriumhoz államtitkárrá kinevezte.

Az Egyesült Államok „kártérítést” adnak Svájcnak Schaffhausen bombázásáért

Amsterdam, április 5

(Német Távirati Iroda.) Mint a brit hírszolgálat jelenti, Svájc washingtoni követe megbeszélést folytatott az Egyesült Államok külügyi hivatalában Schaffhausen bombázásáról. A külügyi hivatalban az amerikai kormány mely megdöbbenését és sajnálkozását fejezte ki a bombázás

miatt, amely csak tévedéssel magyarázható.

Cordell Hull amerikai külügyminiszter hétfőn este kijelentette, hogy az Egyesült Államok a Schaffhausen bombázása folytán keletkezett károkat »megfelelő jóvátétel« fogynak teljesíteni és az összes amerikaiak mély sajnálatát fejezte ki az eset miatt.

Kiürítik Budapestet és közvetlen környékét

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A légóltalmi kiürítési kormánybiztos az alábbi hirdetményt tette közzé: Tekintettel a légitámadások veszélyére, sor kerülhet Budapest székes-

főváros, továbbá Budafok, Kispest, Pestszenterzsébet, Pestszentlőrinc, Rákospalota és Újpest megyei városok, valamint Albertfalva és Csepel községek lakossága egy részének elköltöztetésére.

A kézművesipar 1942-43-ban 2032 millió pengővel járult hozzá a nemzeti jövedelemhez

A napokban jelent meg könyvalakban az Ipartestületek Országos Központjának a folyó évi közgyűlés elé terjesztendő jelentése a kézművesipar helyzetéről és az IPOK tevékenységéről. Az évi jelentés »Kézművesiparpolitikánk a háborúban« címmel a bevezető részben ismerteti a kézművesipar feladatait és célkitűzéseit a háborús időkben, az iparügyi kormányzat kisipari programját és költségvetését s behatóan foglalkozik a kézművesipar összes időszerű kérdéseivel. Foglalkozik a kézművesipari anyagellátás, építkezések, munkabérszabályozás, kisiparfejlesztés, közszállítások, hitelezés, szakoktatás, ipari továbbképzés, tanoncotthonok, öregségi biztosítás, szociális reformok kérdéseivel. A szakmai jelentések fejezetben közli a fővárosi szakipartestületek beszámoló jelenté-

seit az egyes kézművesipari szakmák helyzetéről. A vidéki közigazgatási hatóságoknak a kézművesipar helyzetére vonatkozó adatait ismerteti ezután, majd részletes statisztikai és gazdasági helyzetképet nyújt a kézművesiparossággal gazdasági helyzetéről. A Központ kötelekébe tartozó 417 ipartestület, felvidéki és kárpátaljai ipartársulat önálló kézművesiparos tagjainak a száma 1943. év végén 260.675 (ebből Budapesten 32 ezer 800), a segítők száma 289.192 (ebből Budapesten 165.462), a tanoncok száma 93.127 (ebből Budapesten 16.812), a segítők és tanoncok számának mérsékelt emelkedésével szemben az önálló kézművesiparosok száma a háborús viszonyok következtében csökkenést mutat.

A kézművesipari termelés értékét az 1943. évben az IPOK 2 és fél-

Milliók használják állandóan megelégedéssel a Darmol-t azért, mert megbízhatóan és teljesen fájdalom nélkül hajt. Legrégibb és legelterjedtebb csokoládés hashajtó a:

milliárd pengőre becsüli. A kézművesipar gazdasági és nemzeti jelentőségét domborítják ki azok az adatok, melyek szerint 1942-43-ban a kézművesipar 2032 millió pengővel, azaz több mint 16 százalékkal járult a nemzeti jövedelemhez.

A gazdasági helyzetet ismertette megállapítja az IPOK, hogy az általános árukereslet és pénzösség következtében nagymértékben megszorított munkalehetőségek nem voltak kihasználhatók az egyre fokozódó anyagbeszerzési nehézségek és munkahiány következtében. A magasabb eladási árak számszerint nagyobb eredményt hoztak, amely azonban nem jelentette az iparosok jövedelmének, megélhetésének javulását, szemben az általános drágulás, az át nem hárítható termelési költség-többletek, az anyagárak, munkabérek és közterhek emelkedése következtében. Az önálló iparosok létszámának mintegy ötezerfönyi csökkenése arra vezethető vissza, hogy az anyaghiány következtében sok szakmában sokan felhagytak iparuk önálló gyakorlásával és hadiüzemekben, bányákban, mezőgazdasági és állami üzemekben helyezkedtek el. A létszám emelkedését gátolták az önállósulás nehézségei is, mert az anyaghiány következtében új iparjogosítványok csak korlátozott számban voltak kiadhatók. A magánvállalkozások és építkezések mellett igen jelentős mértékben foglalkoztatták az építőipart és a vele kapcsolatos iparágakat a szociális és középépítkezések. Az ipartestületi közszállítási csoportok, valamint a kisipari szövetkezetek jelentékeny kincstári munkákat, közszállításokat bonyolítottak le. Az élelmiszeri iparosok helyzetét elsősorban a közellátási viszonyok és korlátozások határozták meg.

Behatóan foglalkozik az IPOK évi jelentése a falusi kisiparossággal különleges viszonyaival és reámutat arra, hogy a falusi kisiparosságnak szoros kapcsolata a mezőgazdasággal és így félig agrárius jellege lehetővé tette, hogy az anyaghiány ismert nehézségei ellenére is helyben tudnak maradni, megőrzik a falu iparát, kulturáját és nem merülnek a nagy város proletáriusába. A kézművesiparosság teljesen teljes tudatában van a sorsdöntő háborús időkkel járó fokozott nemzeti és gazdasági kötelezettségeknek, a jobb jövőbe vetett hittel és kitartással végzi termelő munkáját.

Megérkezett a

Magyar Futár
remek kiállítású húsvéti száma!
Kizárólagos terjesztő Békéscsabán
a TURUL Keresztény Sajtóiroda.
Kapható elárusítottánál. Ára 40 fill.

ÁRPÁD Filmszínház

Előadások: hétköznap fél 6, fél 8, vasárnap fél 2, fél 4, fél 6, fél 8 órákor

Csütörtök

Csak egy napig!

Fehér emberek

Tasnády Mária

Jávor Pál

Fosco Giachetti

HÍREK

Ki tud róla?

Szardán délelőtt, a piaci forgatagban eltűnt Juhász Marika négyesztendős kisleány. Sötétkék kabát, bordó svájci sapka, fekete gumicsizma volt rajta, fülében piros fülbevaló volt. Aki tud róla, találkozik vele, vigye a Zsilinszky-utca 15. sz. alatti házba.

— Uzenet a frontról. Kovács László honvéd a C. 467 tábori postaszámon szeretettel üdvözlő hozzártózt. A B. MÁV és a CsAK labdarugócsapatának üzeni, vigyázzanak arra, nehogy kettőjük vetélkedéséből egy harmadik csapat nyerje meg a NB III. bajnokságát.

— Belügyminiszteri rendelet jelent meg napilapok megszüntetéséről. A belügyminiszter a Budapesten Lovászi Márton felelős szerkesztésében és Drózy György kiadásában megjelent „Esti Kurir”, a dr. Halász Sándor felelős szerkesztésében és kiadásában megjelent „8 Órai Újság”, a dr. Bagyó János felelős szerkesztésében és kiadásában megjelent „Magyar Nemzet” és végül a Millok Sándor felelős szerkesztésében és kiadásában megjelent „Népszava” című időszakos lapok további megjelenését és terjesztését az ország érdekeit veszélyeztető közlemények miatt megtiltotta. A rendelet a Budapesti Közlöny április 4-iki számában jelent meg.

— A Vöröskeresztért. Az Irányi-utcai áll. el. iskola harmadik leányosztálya 10 pengőt adományozott a Vöröskeresztnek. Az adományért ezúton mond köszönetet a Vöröskereszt helyi vezetősége.

— Nagyheti áhítat a református templomban. A békésesabai református templomban nagyhéten, szombatig minden este evangélikációs istentisztelet lesz.

— Megölt a széngáz egy rendőrt. Rákospalotán az Aulich utca 93. számú ház tulajdonosa, Magyar János nyug. rendőrtörzserőmester tegnap reggel, amikor a tejet házához szállító üzleti kifizetőt bekopogtatott ajtaján, nem válaszolt. A gyermek rosszat sejtett, szól a szomszédoknak, akik a rendőrszem segítségével felnyitották az ajtót. Az ágyán fekvő holtan találták Magyar Jánost. A rendőri bizottság megállapította, hogy a rendőrtörzserőmester este elzárta a kályha nyílását és a parázsból kiáramló széngáz megölte.

— Hat embert megölték a lavinák Ostmarkban. Grác-ból jelentik: A stájerországi Hieflau mellett fekvő Palfauban a zergeösvényről hógörgeteg zúdult alá, amely fatörzseket ragadott magával és a helység iskolaépületét teljesen rombadöntötte. A tanító felesége és két gyermeke, valamint a kötelező szolgálati évét náluk töltő leány életét vesztette. Egy másik hógörgeteg, amely a Pax nyugati részének déli oldalán vált le, óriási robajjal zúdult le a Kegler-talpa. Magával ragadott egy malmot és elpusztított még egy tanyát. Két ember halálát lelte, nagy károkat okozott a hógörgeteg azonkívül az állatállományban. (MTI)

A Wilhelmstrasse Molotovnak Romániához intézett üzenetéről

Berlin, április 5.

Illetékes német helyen közlik tájékoztatásul:

A Wilhelmstrassén eltekintenek attól, hogy eléjévjának a

román állásfoglalásnak Molotov Romániának szóló üzenetével kapcsolatban. Elvileg itt azon az állásponton vannak, hogy könnyen felderíthető propaganda fogásról van szó.

A cselédkérdés

margójára...

Uj idők szele fujdogál a politikai életben. Eleterős és friss, üde és bizakodva biztató. S amit sug nekünk, az szívünk régi álma: Magyarország a magyaroké, a magyar legyen a magyaré!

Ez a jelszó a miénk, ez a gondolat a mi gondolatunk, a miénk; a magyar népé. Üdvözljük!

E sorok írója nő. Asszony. Közlebről: családos, gyermekes asszony, egy a milliók közül s akit mint háziasszonyt a változó szellem egyik fontos problémája, a cselédkérdés érdekel és érint. Hadd mondjak el róla egy pár szót.

Az Isten az embert két kézzel teremtette s az asszony két keze bizony kevésszer bizonyul elegendőnek ahhoz, hogy szíve szerint tartsa rendben házatát, gondolja az urát s foltozza a sok kis harisnyát, amit a fáradhatatlan gyermeklábak szitává térdeltek. Ekkor az ember segítséget keres: cselédet vesz maga mellé. Valaha, még nagyanyánk korában is, a cseléd nem lenézett személy volt, hanem megbecsült és nélkülözhetetlen kereke egy család gépezetének, aki kenyéradójának szeretetét és bizalmát fokozott munkakedvvel látta el. Ekkor még szerénysorsú iparosok gyermekei is elálltak, nem is annyira a pénzért, mint a modor, a sütés-főzés, a háztartás-vezetés célszerű elsajátítása végett. Idők folyamán ezeket a jobb lányokat a gyárak elvonták s helyükbe olyan személyek is kerültek, akik hazulról már nem hozták magukkal az erkölcsös életet, a szebb után való törekvést, és pályaválasztásuk inkább arra irányult, hogy kikerüljenek az otthoni felügyelet alól s a szülő és munkaadó kölesönös kijátékosával bizonyos önállóságra, rosszul értelmezett szabadságra törekedjenek. Az igazi keresztény háztartás lelke nem bírja el, hogy az alkalmazott esti kicsapongásai, szertelen és erkölestelen szerelmi kalandjai jóvátehetetlen útra csábítsa az alkalmazottat. Jönnek az érvelések: ez nem való, ne tegye fiam, befejezést szerez, stb. S mi erre a válasz? Sajnos, legtöbbször: felmondás. »Elmegyek X-ékhez, ott legalább lesz külön szobám, meg külön kapukules! Bizony el is megyek! A zsidó pénze is éppen olyan, mint a keresztényé. Azoknál nem szabják meg a kimenőt, az a fontos, hogy elvégezzem a munkámat.« S a jóérzésű asszony

elkeseredetten hallgat, mert erre nincs mit felelni! De Ti, Mariskák és Böskék és Katik?! Hát vakok vagytok ti? Hát nem jöttök rá arra, hogy az a zsidóasszony a látszólagos jóindulatával a romlástokat akarja? Hogy az ő érdeke azt kívánja, hogy Ti elhagyjátok a keresztény helyeket, bármi áron, csak hogy őt szolgáljátok? Hogy a kapukules nem a szabadságot jelenti, hanem a bünt, a mocsárt, ahová sodor benneteket az éjszakai csavargás?! Es lányok, gondoltatok-e már arra, hogy amikor egy kényelmes vízvezeték kedvéért otthagytok a keresztények nehezen csikorgó kerekcsúját, sebet ütök egy faj szíven, a fajtátok, a magyar nők szíven? Mert mit gondoltok, az a kifizetésű keresztény tisztviselőné, papné, tanárné, tanítóné vajjon nem ülne-e éppoly szívesen mindennap a fehér kádba, mint a zsidó asszonyok és nem venné-e szívesen, hogy te külön szép szobában aludj? Es nem szívesen adna-e neked kétszer annyi pénzt, mint most, ha tehetné? De miből? Hogy adjon nektek kényelmet, luxusfürdőt, mozi-pénzt, új harisnyát, amikor alig tud megküzdeni az árrakkal, a fekete-piac és dugárak lélekzetelállító áráival az ő kis fixével? Hát mondd, mi jogosít fel téged arra, hogy lenézd a fajtátod, hogy itélkezz fölötte, hogy félj tőle? Tudod, hogy városunk hatalmas zsidajai hol kezdtek, hogyan kezdtek s mit csináltak amíg elértek a palotáig, a vízvezetékig, a cselédszobáig? Ugye nem tudod? De azt tudod ugye, hogy apád, testvéred, a néped, aki ez a föld ezer éve, ahol élsz, csak túrja a földet, izzad, verejtékében fürdik s tudod ugye, hogy azon a pályán, ahol a kubikosok verítéke hull, nem zsidó a szomszédod, sem ott, ahol a fejszék alatt döngenek a fák, sem ott, ahol a te kezéd cserepesedik ki, nem találsz egy zsidót sem, ott csak a magyar görnyed az igában! S te még saj-

Gumitalpú vászoncipő (tornacipő)

kapható a Körösvidék bolt
Cipőosztályán

CSABA MOZGÓ

Előadások kezdete: hétköznap fél 6, fél 8; vasárnap fél 2, fél 4, fél 6, fél 8

Szerda, csütörtök

D Z S A R A B U B

C. Ninchi, Doris Duranti, M. Ferrari

nálad otthagyni a zsidó helyedet? Mert mozijegyet kaptál tőle, meg selyemharisnyát, meg borraalót? Mit gondolsz, áldozat havi 4-5000 pengő jövedelemből egy mozijegy? Egy csepp a tengerben! Mit gondolsz, kinek a kinja izzadta össze az ő millióit? A miénk! A tied, az enyém: magyaroké! Ne félj, ha az Isten segít bennünket s miénk lesz az ipar, a kereskedelem s felvirrad a kereszténynek is a napja, mi is megadhatunk neked mindent s még többet is: hitet, hogy nem vagy kóbor kutya, akinek mindegy, hol tölti éjjelét, hanem nő vagy, akinek hivatása, hogy tisztességes legyen, hogy feleség s egykor családanya legyen. Így akarjuk, így lesz!

UJSÁGVÁSÁRLÓ FIGYELEM!

Turul

Keresztény Sajtóiroda

„Csaba Szálló” előtti elárúsítója

VEREB ÖDÖNNÉ

„Csaba Szálló” bejáratánál!

* Megérkezett B. Berinke, a közismert, népszerű grafológus. Lakásán fogadja az érdeklődőket. (Horthy-út 64.) Díjtalan élettanácsokat ad bárkinek.

— Megjelent az Ifjú Repülő, a magyar ifjúság kedvenc repülő-újságjának áprilisi száma. A lap beszámol a legutóbbi versenyről, vezérszobán hívja fel repülőegyesületeink figyelmét a magyar repülőhősök nevének megörökítésére. Érdekes oktató cikket közöl a lap a repülőmodellek tervezéséről, a modelbenzinmotorok teljesítményéről és határfokáról, a modellek távirányításáról rádióval, újabb repülőmodellekről. Ismerteti a német úttörő Lippisch munkásságát és a finn modellezés helyzetét. Izgalmas ifjúsági regény, érdekes elbeszélések, gazdag hír és üzenetirovat egészítik ki a lap tartalmát. Az Ifjú Repülő legújabb száma 50 fillér. Műtatványszámot a kiadóhivatall (Király u. 93) készséggel küld.

— Kétszajú, négyszemű kiscica. Alpár közelében az egyik gazda macskája négy kiscicát hozott a világra. A négy kiscica közül három teljesen rendezes fejlődött, csak a negyedikkel történt furcsa természeti játék. A fehérszörű, meglepően fejlett kiscicának nagy koponyája volt és a homlokától kezdve kettőzödést lehetett észrevenni. Négy szemű volt és két szája. Ikerösszenövés történt, mégpedig a fej elülső részén. A kétarcú kiscica pár óráig élt és mindkét szája egyszerre mozgott. A ritka eset, amelynek rengeteg csodálója akadt, tudományos vizsgálatra került. Az ottani állatorvos az érdekesen fejlődött állatot felküldte az állatorvosi iskola fejlődéstani intézetének.

— A földbe ásta be a lopott kerékpárt. Gábor Sándor debreceni lakos orgazdaság büntetésével vádolva került dr. Tomola Béla egyesbíró elé, mert a vádirat szerint a fia által lopott kerékpárt megvette és a földbe ásta. A főtárgyalás során ez beigazolást nyert, miután a fővárosi ügyészség megállapította bűnösségét és hathónapi börtönbüntetésre ítélte.

SPORT

Április 10-én Szarvason játszik az Újpest

Tanulhatnak a békéscsabai csapatok vezetői

Mint Szarvasról értesülünk, április 10-én, húsvét hétfőjén a Turul vendégül látja az Újpestet, mellyel barátságos mérkőzést vív. A mérkőzésre előreláthatólag Békéscsabaról is sokan átmennek, hogy lássák a budapesti lila-fehérek kitűnősegeit, a válogatott Birót, Balogh II-t, Nagymarosit, Balogh I-et, Szuszát s a magyar góllövőkirályt, Zsengellért.

Érdekes, hogy az alosztályban szereplő Turul ilyen nagyszerű programmal kedveskedik közönségének s ugyanakkor a békéscsabai NB csapatok hosszú idő óta nem hoztak NB I. csapatot Békéscsabára. Járt itt ugyan a Ferencváros és a KAC is, de ezeket nem a csabai csapatok költötték le, ezek azért jöttek ide, mert ide kellett (!) jönniök. Mindenesetre csabai szempontból szomorú, hogy míg a Turul ilyen nagyszerű programot csinál szabad napjain, addig a mi csapatunk évek óta aisanak. A mély álmom eredménye meg is mutatkozik: az elmúlt vasárnap a Török-vés és a CsAK itthon kapott ki s a MAV 3:0-ás vezetése után kapott ki. Jellemző, hogy mind a három csabai csapat vezetett a mérkőzésen, tehát a vereség egyik oka a kondícióhiány! Kondíciót viszonyt úgy lehet szerezni — ezt minden hatéves gyerek tudja —, hogy komoly mérkőzéseket kell játszani a bajnoki küzdelmek előtt. Ezzel szemben a csabai csapatok átaludták a telet s az álmom olyan édes volt, hogy sokjátékos a pályán is folytatja az alvást. Mindezt azzal a halvány reménnyel említjük fel, hogy hátha egyszer csapatunk vezetői is belátják, hogy mégsem egyedül az a mód az üdvözítő és eredményre vezető, ahogyan ők intézik az ügyeket.

Ökölvívás

Békéscsaba — Orosháza 10:6

Vasárnap tartották meg Orosházán a két város közötti ökölvívó mérkőzést, amelyen az egyre fejlődő csabai csapat biztosan győzött:

Gyumbjer (Csaba) veszt Sarkadival szemben.

Mitykó (Csaba) veszt Süvegessel szemben.

Platkó (Csaba) veszt Bussai szemben.

Nádas (Csaba) győz Szél ellen.
Szabados (Csaba) győz Vidovencz ellen.

Darula (Csaba) győz Pető ellen.
Ború (Csaba) győz Dinka ellen.
Szilágyi (Csaba) győz Szabó ellen.

Atlétika

Vozár Mihály Dél-bajnokságot nyert Szegeden

Vasárnap Szegeden a Dél-kerületi mezei futóbajnokságokon a B. MAV atlétái kiválóan szerepeltek. Ered-

Gyékénypapucs párja 3*60 P

30—42 számokban kapható a Körösvidék bolt cipőosztályán

ményeik: Ifjúságiak: távolság 3200 méter, egyéni bajnok: Vozár Mihály 10 perc 16.4 mp; az ötösesapatversenyben harmadik a B. MAV csapata (Vozár Mihály, Serfőző Gyula, Markó János, Tóth Pál, Vincze János) 5 ponttal. Felnöttek: távolság 6500 méter, egyéniben második Stefanik Mihály 21.38 p; ötösesapatban harmadik a B. MAV csapata (Stefanik Mihály, Cemann Ferenc, Leszko György, Szmétana István, Zelenyánszky András) 45 ponttal.

A légibombák elpusztították Goethe frankfurti szülőházát

Majna-Frankfurt, április 5. A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti: Angolszász bombák az egyik legutóbbi légitámadás során teljesen elpusztították Goethe frankfurti szülőházát. Az ősi patricius-ház, amelyben Németország legnagyobb költője született, romhalmazzá változott. Gyújtóbombák elpusztították a híres Römer-palotát is, amelynek falai között oly sok német császár fejére tették fel a koronát.

Amerikai katonák tiltakozó sztrájkja

Genf, április 4. Egy amerikai katona, aki résztvett a guadalcanari harcokban, most hazatért és — mint a londoni Daily Mirror írja — beszámolt élményeiről. Elmondta, hogy amikor a guadalcanari lövészárkokban az amerikai fegyverkezési üzemben rendezett diósztrájkokról, letették a fegyvert és tiltakozó sztrájkot rendeztek. Mi az ördögnek harcolunk — mondták —, ha honfitársaink béremelések kikényszerítésére sztrájkokat rendeznek?

— Kolozsvárott a zsidók szombatán is kötelesek nyitvatartani üzleteiket. Kolozs vármegye főispánja, mint országmozgósítási kormánybiztos, elrendelte, hogy a zsidó kereskedők egyelőre szombaton is kötelesek üzleteiket nyitvatartani.

— Ezen a héten a Réthy és a Thöresz gyógyszerész tart éjjeli szolgálatot.

MEGHÍVÓ

Az Endrődi Kereskedelmi Részvénytársaság XXVII. évi rendes közgyűlését

1944. évi április hó 17-én, hétfőn délelőtt 9 órakor, határozatképtelenség esetén ugyanazon tárgysorozattal 1944. évi április hó 24-én, hétfőn délelőtt 9 órakor Endrődön az Ipartestület nagytermében tartja meg, melyre a tisztelt részvényesek meghívatakat

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyvvezető és hitelesítő kirendelése.
3. Igazgatósági jelentés.
4. Az 1943. évi zárszámadás beterjesztése a felügyelőbizottság jelentésével és a mérleg megállapítása.
5. Intézkedés a tiszta nyereség hovatartozásáról tárgyában.
6. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
7. Részvényátráslási kérelmek.
8. Tizenkét igazgatósági tag választása 3 évre.

Az Igazgatóság

Mérlegszámla 1943. évi december hó 31-én:

Vagyon: Készpénz 1.231 P 81 f. Adóssok 12.525 P 88 f. Áruérték előleg 38.441 P 87 f. Betét számla 3.195 P 78 f. Árukészlet 72.110 P 90 f. Felszerelés 1.842 P 14 f. Értékpapír 232 P. Ingatlanok: Intézet-ház 24.000 P. I. számú malomépületek 10.000 P, gépfelszerelése 71.558 P, összesen 81.558 P. II. számú malomépületek 16.800 P, gépfelszerelés 53.056 P 69 f, összesen 69.856 P 69 f. Nagylaposi ház 13.471 P 23 f. Összesen 318.466 P 30 fillér

Vagyon: Alaptőke 90.000 P. Tőkefartalék 30.000 P. Áruérték-különbözeti tartalékalap 35.217 P 59 f. Adóssok veszt. tartalékalap 1.000 P. Intézet-ház avulási értékcsökkenési tartalék 14.500 P, hozzá leírás 480 P, összesen 14.980 P. I. számú malom házavulási és értékcsökkenési tartalék 1.000 P, hozzá leírás 200 P, összesen 1.200 P. I. számú malom gépkopási és értékcsökkenési tartalék 62.58 P, hozzá leírás 4.542 P, összesen 67.500 P. II. sz. malom házavulási és értékcsökkenési tartalék 1.200 P, hozzá leírás 300 P, összesen 1.500 P. II. számú malom gépkopási és értékcsökkenési tartalék 41.656 P 69 f, hozzá leírás 3.343 P 31 f, összesen 45.000 P. Nagylaposi házavulási és értékcsökkenési tartalék 771 P 23 f, hozzá leírás 250 P, összesen 1.021 P 23 f. Fel nem vett osztalék 332 P 16 f. Hitelezők 24.592 P 21 f. Mult évi nyereségáthozat 203 P. Nyereség 5.920 P 11 f, együtt 6.123 P 11 f. Összesen 318.466 P 30 fillér.

Veszteség-nyereségszámla 1943. évi december hó 31-én:

Kiadás: Személyzetfizetés 37.103 P 08 f. Szállítási költség 19.344 P 46 f. Vegyes üzemi költség 23.493 P 38 f. Tűzbiztosítás 2.975 P 14 f. Napidíj 2.324 P 94 f. OTI 5.505 P 81 f. Adó 8.711 P 78 f. Forgalmiadó 3.168 P 80 f. Kamat 389 P 17 f. Beruházási hozzájárulás 718 P 39 f. Illeték 167 P. Leírások: Intézet-ház avulási és értékcsökkenési számlán 480 P. I. számú malom házavulási és értékcsökkenési számlán 200 P. I. számú malom gépkopási és értékcsökkenési számlán 4.542 P, összesen 4.742 P. II. számú malom házavulási és értékcsökkenési számlán 300 P, II. számú malom gépkopási és értékcsökkenési számlán 3.343 P 31 f, összesen 3.643 P 31 f. Nagylaposi házavulási és értékcsökkenési számlán 250 P. Nyereség 6.123 P 11 f. Összesen 119.140 P 37 fillér.

Bevétel: Nyersjövodelem 118.937 P 37 f. Mult évi nyereségáthozat 203 P. Összesen 119.140 P 37 fillér.

Endrőd, 1943. évi december hó 31-én.

AZ IGAZGATÓSÁG

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk:

A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG

A kereskedelmi és iparkamarák fegyelmi jogköréről szóló törvénytervezet tárgyalása

A kereskedelmi és iparkamarák fegyelmi jogköréről szóló törvénytervezetet a kamara ipari és kereskedelmi szakosztály a héten letárgyalta. A szakosztály ülésén a kamara hívasára az ügyvédi kamara képviselői is megjelentek és értékes hozzászólásukkal a kereskedelmi és iparkamara véleményező munkáját megkönnyítették.

A vitában résztvettek dr. Tóth Imre, dr. Kersch Ferenc, dr. Hunyadi János és dr. Benedek Pál ügyvédek. Az értekezlet megállapodott abban, hogy szükségesnek tartja a törvény előbbi megalkotását.

A fegyelmi vétségek büntetési tekintetében a kereskedéstől, vagy iparüzéstől való eltávolítást törölni kéri, míg a kereskedéstől, vagy iparüzéstől való felfüggesztés idejének felső határát két évről hat hónapra kéri lezárítani. Az értekezlet szerint fegyelmi bíróságot a joggyakorlat kamarakerületi egysége érdekében csak a kamarák székhelyén kellene alakítani. Kérte az értekezlet, hogy a fegyelmi bíróság elnökhelyetteseinek számát emeljék, mert egy elnökhelyettes nem elegendő. Ugyancsak kérte az értekezlet, hogy a fegyelmi tanács két tanács tag helyett 4 tanács tagból álljon, két kereskedőből és két iparosból, míg az országos fegyelmi tanácsba a tervezet szerinti egy rendes és egy póttag helyett a vidéki kamarák 2 rendes és 2 póttagot választassanak.

Nem híve az értekezlet annak, hogy a közbizalom tennivalóit kamarai tisztviselő lássa el, hanem azt kérte, hogy minden kereskedelmi és iparkamaránál, miként az a többi kamaránál megvan, szervezzék meg az ügyészi tisztséget és a közbizalom tennivalóit a kamarai ügyész lássa el. Az értekezleten még számos életrevaló javaslat hangzott el a törvénytervezet részleteire vonatkozólag.

Apróhirdetések

Hirdetéseket déli 12 óráig vesz fel a kiadóhivatal. **Apróhirdetési díj a feladáskor készpénzben fizetendő. Cím a kiadóban lévő hirdetésekre** vidékieknek csak választékos ellenében válaszolhatunk. Jelzés levelek leadásakor a kiadóhivatalban 30 fillér bélyegdíj fizetendő.

Sütősegédet és hetest azonnalra felvesz a Szudár-sütőde. Csiki-utca 24.

5 tonnás, jó gumikkal felszerelt lövontatású pótkocsi eladó. Cím a kiadóban.

Hirdetőink figyelmébe! Közzük t. Hirdetőinkkel, hogy a hűsvéti számlákba szánt hirdetések már feladhatók. A »Körösvidék« hűsvéti számla szombaton délután a kora délutáni órákban mindenütt kapható!

Tanítónő elemista tanítványokat vállal. Cím a kiadóban.

Schik szemüvegkereskedőnél olcsó árak. III., Szív-utca 2.

2 stráfkocsi, 2 oldalas kocsi és úri-szánkó eladó a Zeisler-fatelepen, Erzsébethelyen.

Különálló házat bérelnék a város belterületén, május 1-re. Cím a kiadóban.

Magyar Futár, Képes Krónika, Signál, Vasárnapi Újság mind-mind kapható a TURUL Keresztény Sajtóiroda, elárusítóinál.